

UDENRIGSMINISTERIET

EKN, sagsnr.: 23/00136
Den 20. november 2023

Rådsmøde (almindelige anliggender - samhörighed) den 30. november 2023

SAMLENOTAT

1. Rådskonklusioner om fremtidens samhörighedspolitik..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
- *Godkendelse*
KOM-dokument foreligger ikke.
2. Afslutning af programperioden 2014-2020 **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke.
3. Samhörighedspolitik og europæisk strategisk autonomi..... **Fejl! Bogmærke er ikke defineret.**
- *Udveksling af synspunkter*
KOM-dokument foreligger ikke.

1. Rådskonklusioner om fremtidens samhørighedspolitik

- Godkendelse

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender – samhørighed) den 30. november 2023 ventes Rådet at vedtage rådskonklusioner om fremtidens samhørighedspolitik. Regeringen ventes at godkende rådskonklusionerne.

2. Baggrund

Forud for Kommissionens forberedende arbejde med at udarbejde forslag til indretningen af samhørighedspolitikken i næste programperiode, som løber fra 2028, har det spanske formandskab initieret indledende drøftelser om emnet mhp. at opnå enighed om rådskonklusioner, som følger op på rådskonklusioner af juni 2022 samt den ottende samhørighedsrapport, som blev offentliggjort i februar 2022.

3. Formål og indhold

Rådskonklusionerne ventes at anerkende samhørighedspolitikken rolle i målet om at skabe konvergens mellem medlemslandene og bl.a. pege på, at samhørighedspolitikken

- bør forblive et centralt element i EU mhp. at styrke EU's økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, idet der særligt fokuseres på de mindst udviklede regioner, länddistrikter, regioner, som er negativt påvirkede af den industrielle omstilling, samt regioner, som har blivende naturlige og demografiske ulemper;
- er en langsigtet investeringsstrategi, som dog skal være i stand til at reagere på uforudsete udfordringer;
- skal afhjælpe og forebygge regioner i såkaldte udviklingsfælder;
- på baggrund af forslag fra Kommissionen skal effektiviseres, fokuseres samt understøtte regioners bidrag til den grønne og digitale omstilling;
- i højere grad skal tilpasses de enkelte regioner;
- skal tage højde for særlige forhold i de yderligt liggende regioner, herunder deres strukturelle økonomiske og sociale situation, størrelse, geografiske forhold, topografi mv.;
- skal have et mere strategisk sigte, idet administrative byrder for medlemslande og støtte-modtagere reduceres;
- skal tage ved lære af de resultater, som man med EU's genopretningsfacilitet (*Recovery and Resilience Facility* - RRF) har opnået fsva. genopretningen efter Covid-19, når en egentlig evaluering foreligger;
- skal udvikles på baggrund af en fortsat og løbende dialog mellem Kommissionen og medlemslandene.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Rådskonklusionerne vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Da rådskonklusionerne vedrører udmøntningen af EU-politikker, vurderes disse i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes enighed om rådskonklusionerne.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter udarbejdelsen af rådskonklusioner og har arbejdet for, at disse rammer den rette balance, således at de også har fokus på effektiv og målrettet udmøntning af EU-midler samt koblingen til EU's fælles mål og prioriteter.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Afslutning af programperioden 2014-2020

- *Udveksling af synspunkter*

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender – samhørighed) den 30. november 2023 ventes Rådet at drøfte afslutningen på den forudgående programperiode, som løb fra 2014-2020. Regeringen vil tage drøftelsen til efterretning.

2. Baggrund

EU's samhørighedspolitik udmøntes gennem en række programmer, som finansieres af EU's budget, og hvis programperiode følger EU's flerårige finansielle ramme (MFF). Seneste programperiode løb således fra 2014-2020, og sidste dato for udgifternes støtteberettigelse i projekterne er 31. december 2023, hvorefter medlemslandene i udgangspunktet inden for 6 måneder kan anmode om refusion fra Kommissionen. Fristerne kan – bl.a. som følge af ekstrabevillinger vedtaget i 2020 – i nogen grad lægge pres på forvaltnings- og revisionsmyndighederne i medlemslandene.

3. Formål og indhold

Det spanske formandskab har lagt op til en drøftelse blandt medlemslandene af håndteringen af afslutningen på programperioden.

Formandskabet har cirkuleret en note til medlemslandene forud for drøftelsen. Noten lægger op til en drøftelse af, hvilke tiltag man kan iværksætte mhp. at maksimere absorberingen af 2014-2020-midlerne i lyset af Covid-19 mv.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Drøftelsen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Da drøftelsen omhandler udmøntningen af EU-politikker, vurderes denne i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel støtte fra medlemslandene til at forlænge frister for fremsendelse af anmodninger om refusion og aflevering af endelige regnskaber for programperioden 2014-2020.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage drøftelsen til efterretning, idet der vil skulle tages konkret stilling på baggrund af en nærmere konsekvensvurdering, såfremt der fremsættes forslag til tilpasning af reglerne for afslutning af programperioden 2014-2020.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

3. Samhørighedspolitik og europæisk strategisk autonomi

- *Udveksling af synspunkter*

KOM-dokument foreligger ikke.

Nyt notat.

1. Resumé

På rådsmødet (almindelige anliggender – samhørighed) den 30. november 2023 ventes en overordnet drøftelse af, hvordan fremtidens samhørighedspolitik kan bidrage til at understøtte EU's åbne strategiske autonomi. Forud for drøftelsen har det spanske formandskab at cirkulere en note til medlemslandene.

Regeringen arbejder generelt for, at EU-midler udmøntes mest muligt effektivt og understøtter EU's fælles prioriteter og målsætninger, herunder også EU's åbne strategiske autonomi.

2. Baggrund

EU's samhørighedspolitik er traktatfæstet og har til formål at styrke sammenhængskraft i EU og udligne forskelle mellem medlemslandene ved at understøtte den økonomiske udvikling, herunder vækst og beskæftigelse, i særligt de mindst udviklede regioner. Samhørighedspolitikken udmøntes gennem en række programmer, som finansieres af EU's budget, og hvis programperiode følger EU's flerårige finansielle ramme (MFF), der for nuværende løber over perioden 2021-2027.

Således vil man frem mod 2028 skulle aftale en ny ramme for samhørighedspolitikken. Kommissionen ventes snart at igangsætte et forberedende arbejde herom, således at Rådet i 2025 kan indlede forhandlinger om et konkret forslag.

Det spanske formandskab har initieret en indledende og overordnet drøftelse af fremtidens samhørighedspolitik. Det er fra formandskabets side lagt op til fokus på bl.a. sammenhængen mellem samhørighedspolitikken og EU's åbne strategiske autonomi.

Dette flugter med de spanske formandskabsprioriteter. Det spanske formandskab offentliggjorde således i september 2023 rapporten "Resilient EU2030 – A future-oriented approach to reinforce the EU's Open Strategic Autonomy and Global Leadership". Der er tale om en omfattende rapport, som indledningsvis understreger, at evt. europæiske sårbarheder skal håndteres i overensstemmelse med princippet om samhørighed, og helt overordnet anviser, at EU's industripolitik skal implementeres ud fra et hensyn om at understøtte økonomisk, social og territorial konvergens i EU.

3. Formål og indhold

Det spanske formandskab har cirkuleret en note til medlemslandene forud for drøftelsen. Noter lægger op til en drøftelse af, hvordan samhørighedspolitikken kan bidrage til suverænitet og strategisk autonomi i en situation, hvor det er særligt nødvendigt at fremme konkurrencedygtighed hos større selskaber i strategiske sektorer.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Da drøftelsen vedrører udmøntningen af EU's struktur- og investeringsfonde, vurderes denne i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Drøftelsen har ikke konsekvenser for dansk ret.

7. Konsekvenser

Drøftelsen vurderes ikke at have lovgivningsmæssige, statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser for Danmark.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til arbejdet med at styrke EU's åbne strategiske autonomi. Da samhørighedspolitikken bidrager til omfordeling mellem medlemslandene, ventes positionerne dog at bære præg af medlemslandenes nettostatus. Traditionelle samhørighedslande, dvs. særligt syd- og østeuropæiske lande, vurderes at ønske en styrket samhørighedspolitik, som sikrer et højt investeringsniveau generelt, ledsaget af omfattende fleksibilitet ifm. udmøntningen af midler. Omvendt ventes medlemslande, som er nettobidragydere, generelt at ønske at modernisere samhørighedspolitikken og sikre, at midlerne udmøntes målrettet og effektivt og bidrager til at fremme EU's fælles prioriteter, herunder EU's åbne strategiske autonomi.

10. Regeringens generelle holdning

Idet nærmere stillingtagen til fremtidens samhørighedspolitik udestår, arbejder regeringen generelt for, at EU-midler udmøntes effektivt og understøtter EU's fælles prioriteter og målsætninger. Således finder regeringen, at samhørighedspolitikken bør indrettes og midler målrettes, så de bl.a. understøtter den grønne og digitale omstilling og en bæredygtig økonomisk udvikling og derigennem EU's modstandsdygtighed og konkurrenceevne på længere sigt.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.